

Kurzus neve: A művészet intézményrendszere és szociológiája I. A művész/et helye, szerepe				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Antalóczy Tímea, PhD, antaloczy@mome.hu				
Kód: B-DK-402-1/1	Tantervi hely: Elméleti Intézet, BA Designkultúra szak	Javasolt félév: 2. évf. 2. félév	Kredit: 5	Tanóraszám: Egyéni hallgatói munkaóra:
Kapcsolt kódok:	Típus: (szeminárium/előadás/gyakorlat/konzultáció stb.)	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): párhuzamosan folyik „A művészet intézményrendszere és szociológiája II.” című kurzussal				
A kurzus célja és alapelvei: A tantárgy oktatásának elsődleges célja az, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek a művész/művészet társadalmi szerepvállalásáról, arról, hogy milyen szerepe volt, van, lesz a művésznek és a művészeti alkotásoknak. A művészek milyen technikák révén tájékozódhatnak a társadalmi - történeti folyamatokról, milyen társadalmi környezetben kell létezniük, alkotniuk, az alkotásokból milyen társadalom képe rajzolódik ki az egyes történeti korszakokban. A társadalmi létben milyen szerepe lehet a művészek/tervezők sajátos látásmódjának, és ennek, mint sajátos kommunikációs rendszernek, mi a funkciója. Kik a befogadók, hogyan, milyen módon hatnak rájuk az alkotók és alkotásaik. Mindezekre a kérdésekre kortárs művészekkel online készített interjúk, előadások és a szakirodalmak mentén keressük a válaszokat.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): - A hallgatók analitikus képességének fejlesztése a kutatási feladatokon keresztül. - A kurzus számos példán keresztül elemzi és dolgozza fel a témaköreit, így fejlesztve a hallgatók látásmódját. - Prezentációs képességek fejlesztése az órai munka során.				
Tudás: 1) Behatóan ismeri az egyes szaktörténeti nézőpontokat a szociológia területén. 2) Átfogó ismeretei vannak a művészet/művész társadalmi szerepvállalásáról, arról, hogy milyen szerepe volt, van, lesz a művésznek és a művészeti alkotásoknak a társadalomban.				
Képesség: 1) Képes az egyes szakmai nézőpontok szintetizálására. 2) Képes önálló szakmai álláspontot kialakítani a jelen szakmai kérdéseiben, képes érvelni.				
Attitűd: Elkötelezett saját szakterülete irodalmának mély ismerete iránt.				
Autonómia és felelősségvállalás: Interdiszciplináris csoportban felelősen és professzionálisan képviseli saját szakterülete álláspontját.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: 1. A művészetszociológia alapfogalmai 2. Műhelyek, kutatási módszerek 3. A művészeti észlelés 4. A művészeti alkotás, mint szociológiai dokumentum 5. A fényképezés, mint kutatási módszer				

6. Az alkotók, mint társadalmi réteg
7. Tehetség és/vagy szorgalom
8. Művész szerepek
9. Mű és közönsége

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus menete, az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük (több tanár esetén akár a tanári közreműködés megosztását is jelezve):

Előadások, referátumok, egyéni kutatás tapasztalatainak prezentálása, az egyéni esszé témák kikristályosodása a szorgalmi időszak végére.

A hallgatók tennivalói, feladatai:

Órai aktív jelenlét. Hétről hétre a kötelező olvasmány elolvasása, ezekből rövid referátum készítése.

Egyéni kutató munka teljesítése. Egy szabadon választott kortárs művésszel – ún. strukturálatlan kérdéssor alapján – készített interjú rögzítése, szerkesztett változatának közös felületen való megjelenítése. A csoport által így létrehozott minta elemzése megadott szempontok alapján. Az egyéni kutatás tapasztalatainak prezentálása előre egyeztetett időpontban. Az ajánlott és gyűjtött irodalmakból, az órai diskurzusból és a prezentációkból inspirálódva, „A művész helye, szerepe” címmel esszé írása.

A tanulás környezete (pl. tanterem, stúdió, műterem, külső helyszín, online, vállalati gyakorlat stb.):

ONLINE tanteremben, ONLINE kutatás/interjúk készítése

Értékelés:

(Több tanár és tanáronként külön értékelés esetén tanáronként megbontva)

Teljesítendő követelmények:

- Rendszeres, aktív részvétel az órákon és az ehhez kapcsolódó munkában
- Az irodalmi referátumok folyamatos és határidőre való elkészítése
- A konzultálás során megbeszéltek figyelembevétele a munkában
- A félévzáró anyagok (kutatás, korreferátum) prezentálása

Értékelés módja: (milyen módszerekkel zajlik az értékelés {teszt, szóbeli felelet, gyakorlati demonstráció stb.})

Az értékelés a prezentáció, a beküldendő részfeladatok, az esszé minőségéből és az órai munka ötvözetéből adódik össze.

Az értékelés szempontjai (mi mindent veszünk figyelembe az értékelésben):

- az órai munka: aktív jelenlét, hozzászólások minősége, házi feladatok elvégzése, részfeladatok határidőre való elkészítése
- az írásbeli: a kurzus alapfogalmait, kulcsszavait használva tartalmas és releváns munka
- a prezentáció: az elvégzett kutatás mélysége, formai és nyelvi világa

Az érdemjegy kiszámítása (az egyes értékelt követelmények eredménye hogyan jelenik meg a végső érdemjegyben? {pl. arányok, pontok, súlyok}):

Órai részvétel, aktivitás 40%/Írásbeli: 30%/Prezentáció: 30%

Kötelező irodalom:

Adorno, T. W. – Horkheimer (1990) *A kultúripar*. In: Horkheimer, M. – T.W. Adorno: *A felvilágosodás dialektikája*. Budapest: Gondolat – Atlantisz 147-201 p.

Kapitány Ágnes – Kapitány Gábor (2009) *A kultúra változása – Változások kultúrája*. In: Antalóczy

- Tímea – Füstös László – Hankiss Elemér (szerk.) (Vész)jelzések a kultúráról. MTA PTI 17-84 p.
- Babbie, E. (1998): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Budapest: Balassi 313-319 p.
- Barabási Albert László (2018): *A kétmillió dolláros piszoár*. In: *A képlet*. Budapest: Libri 57-74 p.
- Bourdieu, P. (1978 [1968]): *A művészeti észlelés szociológiai elméletének elemei*. In: Józsa Péter. (szerk.): *Művészetszociológia*. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 175–200 p.
- Bourdieu, P. (2005) *A megértés megértése*. In: Bónus-Kelemen-Molnár: *Intézményesség és kulturális közvetítés*. Budapest: Ráció 341- 377 p.
- Czeizel Endre, dr (2015) *Tehetség, táltentum*. Budapest: Galenus 57-78 p., 311-315 p.
- Gladwell, Malcolm (2009): *10 000 órás szabály*. In: *Kivételesek*. Budapest: HVG Könyvek 43-73 p.
- Griff, M.: *Hogyan toborzódnak a művészek, és hogyan nőnek bele szerepükbe?* Józsa Péter. (szerk.): *Művészetszociológia*. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 147-160 p.
- S. Nagy Katalin (2007) *Mű – művészek - befogadás. Képzőművészet és szociológia*. Bp.: Gondolat
- Tanner, Jeremy (2010) *A művész szociológiája*. *Korunk/5*. 40-46 p.
- Zolberg, Vera L. (2010) *Születik-e a művész, vagy azzá lesz?* *Korunk/5*. 47- 54 p.
- Virág Hajnalka (2010) *A magyar üvegművészet helyzete – avagy miként mászhatunk ki a gödörből*. In: Antalóczy Tímea – Füstös László – Hankiss Elemér (szerk.) *Mire jó a kultúra?* MTA PTI 311-322 p.
- Wessely Anna (2010) *Művész szerepek*. *Korunk/5*. 7-15 p.
- Wessely Anna (2012) *A művészetszociológia – „Kinek nem kell, és miért?”*, KÉK, I.-II. sz. 67-74 p.
- Wessely Anna szerk. (1998): *Előszó: A kultúra szociológiai tanulmányozása*. In: *A kultúra szociológiája*. Budapest: Osiris. 7-27 p.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (1998) *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Budapest: Balassi
- Capa, R. (2013) *Kissé elmosódva*. Budapest: Park
- Giddens, Anthony (2008) *Szociológia*. Budapest: Osiris
- Hauser Arnold (1982) *A művészet szociológiája*. Budapest: Gondolat
- Házás Nikoletta (szerk.) (2001) *Változó művészetfogalom*. Budapest: Kijárat
- Hock Bea (2005) *Nemtan és pablikart*, Budapest: Praesens Books
- Józsa Péter (szerk.) (1978) *Művészetszociológia*, Budapest, KJK
- Lengyel György (2011): *Vizuális szociológia*. Budapest: Corvinus Egyetem
- Sztompka, Piotr (2009): *Vizuális szociológia. A fényképezés, mint kutatási módszer*. Bp. – Pécs: Gondolat – PTE.
- Warnke, Martin (1998) *Udvari művészek. A modern művész előtörténetéhez*. Bp.: Enciklopédia Kiadó

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- *nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,*
- *felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,*
- *más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,*
- *teljes felmentés adható.*

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: szóbeli vagy írásbeli egyeztetés alapján
Fogadóóra: kedden online 10.00-11.20 előzetes egyeztetés szükséges